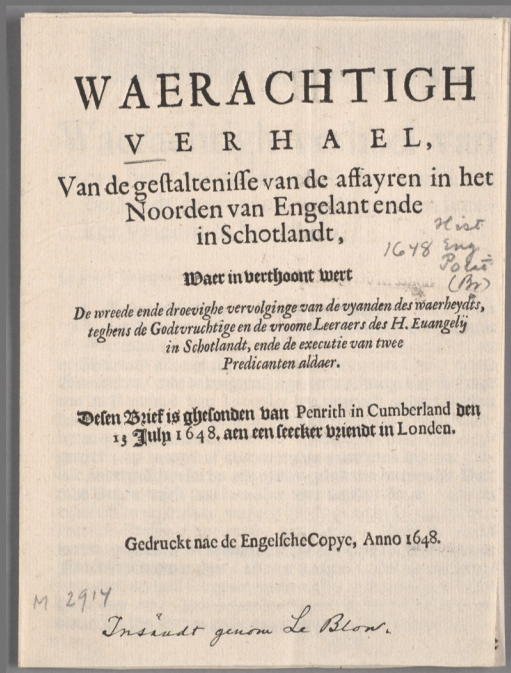

Waerachtigh verhael van de gestaltenisse van de affayren ...

Tryck // / I25 B II c Br. 1648 Verhaal

Tillkomstår Gedr. nae de Engelsche copye 1648

Digitaliserad år 2019

National Library
of Sweden

WAERACHTIGH

V E R H A E L,

Van de gestaltenisse van de affayren in het
Noorden van Engelant ende
in Schotlandt,

Waer in verthoont wert

*Hist
1648 Eng
Polit
(M)*

*De wreede ende droevighe vervolginge van de vyanden des waerheyds,
teghens de Godtvruchtige en de vroomme Leeraers des H. Euangelij
in Schotlandt, ende de executie van twee
Predicanten aldaer.*

Desen Brief is ghesonden van Penrith in Cumberland den
13 July 1648, aen een seecker vriendt in Londen.

Gedruckt nae de Engelsche Copyc, Anno 1648.

M 2914

Insiadt genom Le Blou.

Waerachtigh verhael van een Brief, gesonden van Penrith in Cum- berlandt, den 13 Julij 1648. aen een seec- ker Vriendt in Londen.

MYN HEER.

Al-hoe-wel ick weynigh hebbe te schryven / zedert mijn
laetste/nochtans onwilligh zijnde om eenige gelegentheynt
te laten voor by-gaen / heb ick dese u. l. toegeschickt : het
is Godts wil alsoo gheweest / dat door het quaet Weder in dese
Quartieren / ende de langhduyrige verwachtinge van de hulpe
uyt de Provintie van Lancaester wy weynich anders hebben
konnen uprechten / als het verseecken van onse eygen Quar-
tieren in dese plaetse van Penrith , al-waer alle voor-raet is op-
geteert ; op morgen of ober-morghen marcheren wy nae Car-
lisle, ondertusschen sal by ons comen gelijk wy meenen het Doet
ende Peerde-volck van Lancaester twee duysent sterck / zijn nu
maer seftien mijlen van ons / ons Hooft-quartier sal zijn ontrent
Barwich-Bridge / drie mijlen van Carlile ; Want die plaets
wordt gehouden de bequaemste om den Vpandt die buyten de
Stadt licht te dwinghen / ofte tot vechten / ofte tot vluchten /
zijn getal niet half soo groot zijnde als het gemaect wort / want
hy in alles niet en heeft boven drie duysent in het Veldt : Een ge-
deelte van sijn Peerde-volk is voortgeruckt in Nordhumberland,

nae Morpeth tusschen Alnwiche ende Newcastleel, indien ons
advanceren nae Barwick-Bridge, dien niet doet weer om comen/so
ras wy daer vast legghen sullen wy Volck achter hun senden.
Daer comen dagelijcx verscheyden Persoonen by ons upt
Schotlandt/soo wel Engelschen als Schotten/maer weynigh
troosts dooz den een of den anderen: De tijdinge van daer zijn
d'oevigh / in regard van Godtsaligheydt ende Godtvruchtige
Persoonen. Sommige Predicanten sijn al-rede met de kooz-
de ge-executeert; een groot getal meer sijn in gevanckenis. Alle
die geene derwelcke poogen de dulle rasende proceduyzen van dese
boven dragende Factie te stuyten ofte te stoppen / werden dooz
de macht ende Authoziteyt / tot dien eynde aen seeckere Secom-
mitteerde gegeven/in hechtenis genomen/ende hun goederen ge-
confisqueert. Daer is een Edt gecoucheert ende aen de Pairs
ende hooge Edelen van het Landt op-gedrongen/maer noch niet
aen yemandt anders. Ter oorsaecke van dese zijn de Heere
Canezehier Lowden, de Grave van Louthian, de Baron Warri-
ston, ende verscheyde andere Lords ende Edelluyden ghevlicht /
doch men weet niet waer heenen. Daer is bevel gegeven aen al-
le Havenen van het Rijck om dese Heeren te stoppen. Verschey-
de Edelluyden van eer ende deught / ende veel anderen die tot de
Religie ende Godtsaligheydt genegen sijn/hadden een voorslagh
om in het West-quartier van Schotlandt sich te samen te voegen
in een Lighaem van thien duysent sterck: Maer wierden gepre-
venieert dooz de snelle advance van den Luytenant Generael
Middelton naer hun toe / in-boeghe dat niet boven de 1500 conde
by een gheraecken. Aen dese het Middelton gebieden sich op te
geven/ende yder een naer sijn eyghen huys te vertrecken. Hier
dooz wierde de meestendeel van dit ghetal af-getrocken van hun
voorz-nemen. Maer andere vreesende dat dit slechts een voor-
slagh was om hun Persoonen daer naer te ghemackelijcker te
grijpen/resolbeerden het uyterste te waghen op alle adventuy-
ren / ende niet te wijcken upt hun voordeel. Drie hondert van

gemelte

gemelte Persoonen wierden dooz Middelton gedronghen tot aen
de kant van een Water / ende genootsaeckt sich op te geven ofte
te bechten. Zy kooften het laetste/ende bochten niet soo dappe-
re couragie dat zy de Ruyterye van Middelton in route sloegen/
ende daer dooz ghelegentheydt bonden om sich selven in salvo te
brenghen binnen een Guarnisoen van de Marquis van Argyle,
inde Provintie van Galloway. Vijfhondert meer/ dese alle het ge-
tal zijnde van de obergeblevene van gemelte 1500. welcke oude
Soldaten waren/ende sich verstaende in dien handel/namen een
moras tot hun voordeel/ 't welc Middelton daer naer liet besetten
dooz sijn ruyterie/en tot noch toe weten niet/hoe 't met dese perso-
nen is afgeloopen. De nieuwe gecommitteerde van het Parl. van
Schotlandt hebben aen Argyle gesonden om van hem te weten
de reden/waerom sijn twee onder-hebbende Regimenten niet en
gehoorzamen het bevel van de tegenwoordige Officieren van het
Leger. Argyle antwoorde dat hy de saeck wilde onderzoeken/
ende binnen coxyten tijdt hun reeckenschap daer van geven / ende
de reden laten weten. Middelton, Bartlet Urry (doch niet Colo-
nel Urry) ende Major Gibbs van Essex, alle dese hebben sich be-
geven in dienst / ende Officieren aengenomen onder den Generael
Hamilton, maer den ouden Heer Generael Leven, David Lesley,
Houlburne, Colonel Carr, gewesene Gouverneur van Plymouth:
Luytenant Colonel Carr, ghewesene Luytenant van Colonel
Middelton ende verscheyde andere / jae meest alle de Officieren
hier te vooren / ofte in ons Leger / ofte in het hare/ geemployeert
geweest zijnde in Engelandt, hebben den dienst onder Hamilton
afgeslagen. Het is het rapport van eerlijcke ende Godtvruch-
tige Persoonen dat in Schotlandt noyt diergelijcke d'oevighge
vervolginge geweest is van de geloovige: niet tegenstaende soo
heeft Godt de Heere de herten van de Predicanten ende anderen/
wonderbaerlijk versterckt met stouticheyt ende couragie om de-
se vervolgers tegen te staen / niet anders als of zy de verlossinge
alreede voor oogen sagen. Zy bekennen in Schotlandt/ al te sa-

men/dat geen sichtbare hulp voor handen is/ als alleen door den snellen intocht van dit ons Leger/ ofte van een gedeelte daer van in dat Coninckrijck. Doch hoe het Godt de Heere in zijn alwijse voorzienicheyt gelieven sal die sake te reguleren en weet ick niet. Dit is seecker/dat de Lieve Godt alrede de Schotten geleert heeft / aen te trecken een Geest van sachtmoedigheyt ende medogentheyt/ nevens die geene wien sy broeders noemden/ ende nu te bekennen dat sy een mislagh hebben begaen in die al te strenge ende rigoreusen aendwanck van conformiteyt in uytterlijcke dingen. Ick ben bykans in mijn gemoet overtuycht/ dat de Lieve Godt heeft voorzghenomen door dese swaricheden aen een te hechten / ende te verbinden de Geesten ende gemoederen van de gheloovige en gheheplichde in beyde de Natien/ hun beyde te verstaen gevende door dese druckende noodt/ hoe groote lijck zy beyde de eene des anders hulp ende bystanden zijn ontbeerende.

Hy heeft my van binnen in het hert doen bloeden / als ick sommighe onder hun luyden hoorde bekennen / dat zy nu merckten hoe de Almogende Godt door sijne wijse voorzienigheyt en despensatie aen hun lieden / de bittere Cop van vervolginge eerst hadde te proeven gegeven / welke sy hadden voorzghenomen te schencken aen andere: ende dat dese vervolginghe hun nu werde aenghedaen door de handen van die personen / welke zy meynden te gebuycken als instrumenten in de persecutie van hun broeders: Ende dat Godt de Heere het aldus nu te pas bracht / dat die geene welke zy oordeelden / dat by alle maximen van staet ende voorzicht niet en mochten ofte behoorden onder hun te woonen / hun eenige sichtbare toeberlaet soude zijn in der noodt / ende de eenige hoop ende troost onder Godt in dese uytterste benautheyt. Dies aengaende hebbe niet meer te seggen. De Vpandt groeyt aen in getalle omtrent Pomfret, van waer

waer hebben getracht Nottingham en Jorck te verrassen/ nevens de Casteelen van Hempsey ende Bolton.

Ick blyve

MYN HEER

U E. geaffectioneerde Cozijn

H. H.

E Y N D E.

Das Castellum von Hempfleyn und Bolton
in der Grafschaft Northampton

Ich bin

MYN HEER

U. E. geachtionerde Cozjn

H. H.

E Y N D E